

Vlaamse vroedvrouwen nood aan sociale steun via peersupport groepen

Momenteel bestaat er in Vlaanderen weinig tot geen laagdrempelige emotionele en sociale ondersteuning voor vroedvrouwen. Nochtans hebben zij hier nood aan, zo stelt een onderzoek van Expertisecentrum Zorgstroom van de Karel de Grote Hogeschool (KdG).

“Mensen zien geboortes begeleiden vaak als een mooi en geprivilegieerd beroep, maar in de praktijk worden vroedvrouwen, naast die mooie momenten, ook blootgesteld aan emotioneel belastende gebeurtenissen”, stellen onderzoekers Habadia El Asjadi en Louiza El Amraoui. “Bovendien is de job van vroedvrouw ook het zorgberoep bij uitstek waarbij een hechte band tussen de vroedvrouw en het koppel een grote rol speelt in het bieden van goede zorg. Daarom ervaren vroedvrouwen ook negatieve gevoelens als zij getuige zijn van emotioneel belastende gebeurtenissen zoals een doodgeboorte, een reanimatie of een andere calamiteit.”

De hechte band vergroot de impact van de negatieve gebeurtenissen nog. “Aan dit letterlijk ‘mee voelen’ hangt een hoog emotioneel en psychisch prijskaartje. In de vakliteratuur spreekt men over ‘midwife grief’ of ‘vroedvrouwenverdriet.’”

Toch bestaat er op dit moment weinig tot geen laagdrempelige emotionele en sociale ondersteuning voor hen. “Vroedvrouwen hebben niet altijd de kans en de ruimte om hierover te praten met collega’s of peers. Nochtans voelen we vanuit het werkveld steeds sterker de nood aan een veilig platform om die gevoelens te delen en elkaar te ondersteunen”, lichten de onderzoekers toe.

De onderzoekers van KdG-Expertisecentrum Zorgstroom brachten de nood aan sociale steun in kaart en ontwikkelden in samenwerking met Expertisecentrum Kraamzorg de Kraamvogel vzw, Trefhulp Zelfhulp en de Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen een programma voor peersupport groepen voor vroedvrouwen en een bijhorende opleiding voor de begeleiders of facilitators van deze groepen. Deze facilitators zijn zelf ook ervaren vroedvrouwen.

Louiza El Amraoui: “Je kan het programma vergelijken met een zelfhulpgroep van Trefhulp Zelfhulp, waarbij lotgenoten op regelmatige basis samenkomen, zelf de besproken topics bepalen in een vertrouwde kleine groep, waarbij een facilitator de bijeenkomsten begeleidt.”

Om de inhoud van het programma en de peersupport groepen te bepalen, bevroegen de onderzoekers verschillende ziekenhuis- en zelfstandige vroedvrouwen over wat hen stress bezorgt, wat voor impact de emotionele belasting op hen heeft, of ze zich veilig voelen om over hun gevoelens te spreken, waar ze steun vinden en hoe zij de ideale sociale steun zien. Die resultaten combineerden ze met de input van experts. In een pilootfase zetten de onderzoekers 3 steungroepen op poten die meermaals bijeenkwamen en nadien geëvalueerd werden door de deelnemers en de facilitators.

“Stuk voor stuk gaven ze aan dat ze in de groep sociale steun, erkenning en verbondenheid vonden, dat het een empowerend effect had op hen en hen kracht gaf om beter om te gaan met emotioneel belastende gebeurtenissen op de werkvloer”, vertellen de onderzoekers.

De peersupport groepen zijn dus een veelbelovend medium om vroedvrouwen van sociale steun te voorzien en hen te helpen met de werkgerelateerde emotionele belasting om te gaan. “We merken wel dat er nog een groot stigma is rond emotionele overbelasting van vroedvrouwen en dat er onderzoek nodig is naar een manier om dat te doorbreken. Momenteel werken we eraan om een structuur te ontwikkelen waarin

peersupport groepen ingebed kunnen worden zodat ze voor alle vroedvrouwen makkelijk toegankelijk worden”, aldus de onderzoekers. “We hopen dat alvast op korte termijn te kunnen realiseren zodat we alle Vlaamse vroedvrouwen kunnen ondersteunen in hun veerkracht.”

Verder zien de onderzoekers ook het potentieel van dit concept voor andere beroepsgroepen zoals bijvoorbeeld verpleegkundigen, zorgkundigen en artsen en zullen ze hier bijkomende projecten rond opzetten.